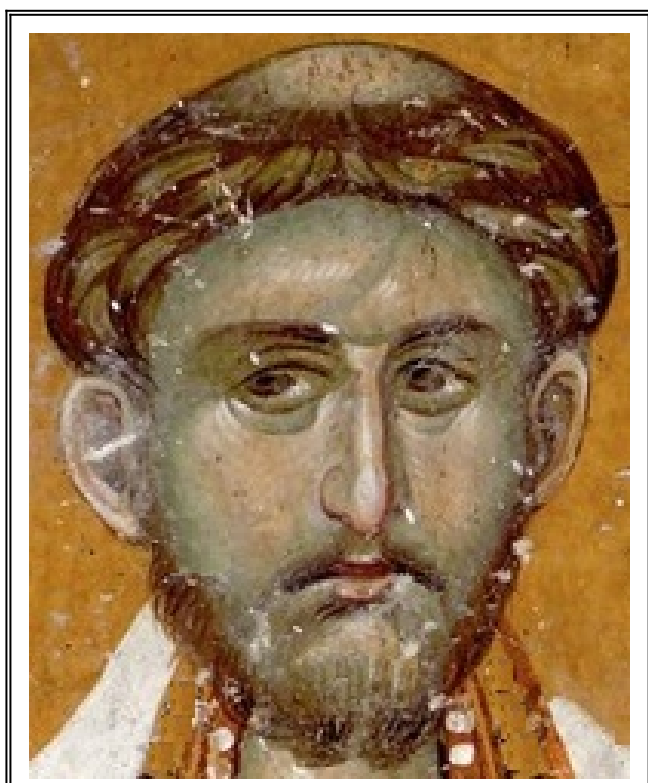

Вяра

28.12 по еретическия, †15 декември по църковния календар - Св. свещеномъченик Елевтерий и на майка му Антия. Св. Стефан Изповедник, архиепископ Сурожки. Св. мъченик Елевтерий Кувикуларий

Страдание на свети свещеномъченик Елевтерий и на майка му Антия († 126 г.)

Свети свещеномъченик Елевтерий, Епископ Илирийски. Фрагмент от стара българска стенопис. Старо Нагоричино, област Македония

По време на царуването на Елий Адриан, който бил ревностен идолослужител, като светла звезда възсиял дивният Елевтерий. Той се родил в Рим от богати и знатни родители. Баща му три пъти бил назначаван за военачалник, а майка му

станала достойна за още по-голяма чест и слава, защото била просветена от свети апостол Павел и приела кръщение от него, при което била наречена Антия. Тя нарекла сина си Елевтерий и го възпитавала в строго благочестие. Когато той пораснал, тя чрез ръцете на римския папа Анаклет го посветила на Бога, като наистина достоен за Господа дар. Архиепископът видял благодарието на юношата и го приел в клира си, на петнадесетгодишна възраст го посветил за дякон, а след още три години го ръкоположил за свещеник. Когато светият навършил двадесет години, архиепископ Никита го поставил за епископ на Илирик. Тук новият епископ просиял като светилник и със светлината на Божието слово довеждал мнозина до познанието на Единия Господ. Но ненавистникът дявол не могъл да понесе това и с ярост въстанал против светеца.

Той внушил на злочестивия цар Адриан да се изправи против истината, да започне гонение против християните и преди всичко да убие Елевтерий. Той искал да унищожи най-прославените учители на благочестието. Царят изпратил един воевода на име Филикс да доведе насила Елевтерий пред царския съд. Воеводата пристигнал в Илирик и избрал време, когато добрият пастир преподавал поучително слово на паството си, окръжил Господния храм и с войните си нахлул в него, дишайки ярост и злоба. Когато видял светия да излива като поток чистото учение и сладкогласно да поучава слушателите, той се заслушал внимателно и се удивил на проповядваната от него Христова сила. Той сменил яростта си с кротост и тъй като сърцето му било нива, способна да приеме семето на Божието слово, станал кротък като овца и от гонител се превърнал в Христов ученик. Той забравил всичко предишно и от разбойник станал добър и верен раб на Христа. Филикс пренебрегнал царската повеля, паднал в нозете на светия епископ и повече не оставил учителя си, като се

просвещавал с неговата проповед и се утвърждавал в благочестието.

Така от езическото нечестие той се обърнал към благочестието и повече не си и помислял да се завърне при онзи, който го изпратил. А свети Елевтерий, желаейки да пострада заради светата Христова вяра, бързал да тръгне на път. С него дошъл и Филикс, но вече не като воевода пред затворника, а като агне след пастира си. По пътя те стигнали до един извор и както евнухът на Кандакия приел от апостол Филип божествено кръщение, така и той приел кръщение от светия и свалил мрака на идолобесието като някаква гнила дреха.

После двамата отново тръгнали на път.

Когато пристигнали в Рим, християните научили, че Филикс се е присъединил към Христовата Църква и той им разказал всичко за светия епископ. По царската заповед свети Елевтерий застанал пред съда - мъжествено и без страх, сякаш бил дошъл не на съд, а на празник. Царят го погледнал и като видял, че е още млад, благообразен и надарен с всички естествени дарования, му казал:

- Елевтерий! Ти си оставил вярата на бащите и не смяташ за нищо служението на нашите богове, почиташ някакъв нов Бог, Който е умрял пред очите на всички с жестока смърт.

Елевтерий не пожелал да отговаря на тези думи, подражавайки на Христа, Който в страданията не казал нищо пред Пилат и не отговарял на Ирод. Тогава царят отново казал:

- Отговори ми, защо стана тъй безумен, че се присъедини към християнската вяра? Разкай се пред мене и принеси жертва на нашите непобедими богове. Ако ме послушаш, ще

ти окажа големи почести, ако ли не - ще те осъдя на тежки мъки.

Свети Елевтерий призовал Господа, Който е казал: “не се грижете, как или що да говорите”; “понеже Аз ще ви дам... премъдрост, на която не ще могат противоречи, нито противостоя всички ваши противници”, и рекъл:

- Как мога да служа на такива богове или да се съглася с онези, които им служат? Не е ли по-добре аз да ви посъветвам да отстъпите от тях? Но тъй като не искате да ме послушате, вие трябва да плачете заради безумието си, защото, бидейки надарени от Бога с разум, станяхте по-лоши от камъните и дърветата, започнахте тях да смятате за свои богове, оставихте истинския Бог, създал с премъдростта Си вселената: защото небето и земята са дело на Неговите ръце, а от това, което е създал, ние, човечите, сме най-доброто и благородно творение. Но ние се заблуждаваме в незнанието си, ходим като в нощ и като не знаем какво е угодно или неудобно на Господа, повдигаме битка против Него. А онези, които наистина са наши врагове - говоря за бесовете, - като безумни смятаме за наши господари и богове и им възнасяме почести и жертви! Аз се прилепям към моя Господ, винаги ще съм Му верен и ще послужа на моя Христос, а вашите почести или безчестие и мъки смятам за детска игра или детска заплаха. А за мен, както казва моят учител свети Павел, “светът е разпнат, и аз за света” и да умра за Христа за мен е наслаждение и блаженство.

Тогава царят се преизпълнил с гняв, заповядал да донесат меден одър, да сложат под него горещи въглени и да хвърлят върху него мъченика гол. Когато приготвили одъра, мъченикът сам легнал върху него. Събралите се хора започнали да укоряват мъчителите за страшните изтезания и казвали:

- Защо този честен, благороден и известен с мъдростта си

мъж загива така жестоко, като че ли е някакъв злодей?

Бог свише облекчавал страданието на светия, който се радвал, сякаш бил охлаждан с роса и почивал върху цъфтящи рози. Тогава царят укротил малко яростта си и заповядал да свалят от одъра тялото му, защото си мислел, че мъченикът вече е умрял. Но той станал жив и здрав, неповреден от огъня и ликуващо възпявал:

“Ще Те превъзнасям, Боже мой, Царю (мой), и ще благославям Твоето име отвек а довека”, ще възхваля Бога, Който утешава младостта ми: “Род роду ще възхваля делата Ти и ще разказва за Твоето могъщество”.

Така прославил Бога, свети Елевтерий още по-дръзовено застанал пред мъчителя и казал:

- О, царю, ти мислиш, че съм изгорен от огъня, но ме погледни и познай проповядвания от мене Христос Бог, познай и немоцта на своите богове.

Царят сметнал тези дръзовени и свободни думи за безчестие за себе си, усетил се победен и започнал да измисля още по-страшни мъки. Отново била донесена желязна решетка, запалили огън, отгоре полели масло и тя се обвила в пламъци. Щом хвърлили върху нея мъченика, огънят веднага угаснал, въглените и решетката изстинали, сякаш полети не с масло, а с вода. Но яростта на царя не угаснала ни най-малко. Обзет от страшен гняв, той като сляп имал само една цел - да измъчва светия, за да угоди на своите богове, които били бесове и човекоубийци.

После заповядал да донесат съд, да разтопят в него восък, смола и мас и да го поставят на силен огън. Когато всичко било изпълнено, мъченикът влязъл в котела, за да понесе и тези мъки. Но царят му казал:

- Елевтерий, ти се намираш между живота и смъртта, затова побързай да избереш полезното за тебе. Много се опасявам да не загинеш с люта смърт, защото те обичам като роден син. Заклевам се в боговете, че не искам толкова благороден, благонравен, красноречив и прекрасен мъж да се излага безразсъдно сам на гибел, и то не заради друго, а само от гордост, от суетна и безполезна непокорност.

Мъченикът отговарял на царя с дръзновение. Отвърщайки на хитрото му ласкателство, той го нарекъл вълк, нападащ стадото Христово, и добавил:

- Каквото и да правиш, не ще ме убедиш да оставя благочестивия си живот.

Скулптурен портрет на император Адриан. Царувал е от 117 г. до 138 г.

Тогава Адриан се разярил, оставил думите и преминал към дело. Той отново заповядал светецът да влезе в котела, но когато сторили това, всичко се повторило: огънят се превърнал

в роса и ветрец охладил светия мъченик. Адриан видял, че всичко става въпреки неговата воля, и като не знаел какво да предприеме, седнал и се замислил. На съда присъствал и градският епарх на име Корив. Той бил човек богоизбран, познавал донякъде християнското учение, знаел как воеводата Филикс станал християнин и вече приел в сърцето си семената на християнската вяра, но все още следвайки езическото нечестие, подкрепял царя.

Като го видял много смутен, той го посъветвал да заповяда да разпалят медна пеш, обсипана с остри железни пръчки и да хвърлят в нея Елевтерий. Това било изпълнено, а мъченикът вдигнал телесните и душевните си очи нагоре и устремил ума си към небето. Преизпълнен с неизречена радост, той възкликнал:

- Благодаря ти, Господи Иисусе Христе, Боже мой, че ме сподоби с толкова големи блага, че ме препаса със силата си и ме укрепи в това страдание заради святото Ти име. Погледни от небесата и виж как се съвещават ненавистниците ми. Избави душата ми от козните на "кръвници и коварници", защото си благ. Съхрани ме, за да познаят всички Тебе, Единия Бог по цялата вселена.

После подобно на свети първомъченик Стефан, който се молел за онези, които хвърляли камъни върху него, той започнал да се моли за мъчителите си:

- Премилосърдни Владико, докосни сърцата им, дай им да познаят Твоето свято име и да видят Тебе, Единия истински Бог, да оставят пагубното поклонение на идолите, защото си благословен во веки, амин.

Докато той се молел, Корив внимателно слушал молитвите му. От тези благочестиви думи сърцето му се разгоряло като от въглени и той напълно се променил. Тогава пристъпил към

царя и казал:

- Защо, без да има вина, Елевтерий е подложен на такива мъки, като че е извършил злодеяние? И за каква вина бива предаден на такава страшна смърт?

Когато чул неочакваните думи на Корив, царят се възмутил, погледнал го с ярост и казал:

- Ти ли си този Корив, когото всички познаваме? Какво е станало с тебе? Да не би да си се прелъстил и да си взел злато от майка му, че така неочаквано се промени? Нима не са ти достатъчни даровете, богатството, славата, почестите и именията, които те прославиха в целия Рим? Или искаш да имаш повече от мене? Това не ти е забранено. Ето, всички мои съкровища са пред тебе - вземи колкото искаш, но не позволявай да бъдеш тайно подкупен от жена с нищожно злато.

Въодушевен от благо намерение и просветен от молитвата на мъченика, Корив възкликнал:

- Твоето злато нека ти бъде за погибел, защото от него ще се разгори вечният огън! Защо сам се заслепяваш и искаш да поколебаеш това, което е непоколебимо? Ти добре знаеш, че нито един от твоите богове не може да опази от огън присъстващите тук, а Бога, Когото почита Елевтерий, ще го направи по-силен от огъня и ще го постави по-високо от всякакво друго мъчение.

Като чул тези думи, мъчителят пламнал от неописуема ярост - наистина голямата дружба понякога поражда и голяма ненавист и заповядал още в същата нощ да хвърлят епарха в пещта, която той посъветвал да приготвят за Елевтерий. Когато Корив наближил пещта, викнал към мъченика:

- Помоли се за мене и ме въоръжи със същото Христово

оръжие, което даде на воеводата Филикс.

После, осенен с кръстно благословение от мъченика, той бил хвърлен в пещта, но останал невредим и излязъл, прославяйки Бога. Обзет от безсилна ярост, Адриан заповядал да отсека главата му. Така светият приел мъченическата смърт и бързо придобил съкровището, въжделено за мнозина.

В същата нощ и свети Елевтерий бил хвърлен в пещта. Започнали да го влачат по железните пръчки в нея, но огънят отново угаснал, а железните остриета се счупили, като че отдавайки почест на тялото на мъченика. Всичко това изобличавало душевната слепота на мъчителя и привличало присъстващите да познаят Господа, Който върши такива предивни чудеса.

Тогава хората възкликнали:

- Велик е християнският Бог, Когото проповядва Елевтерий!

И мъчителят отново изпаднал в недоумение какво да прави. Той заповядал да отведат мъченика в тъмница, а сам събрал съветниците си и започнал да се съвещава с тях как да го погубят. В тъмницата светият изнемогвал от глад, но Този, Който някога хранел Даниила чрез Авакум и Илия чрез гарвана, не допуснал да умре. Господ го хранел с ангелска храна, която пращал в тъмницата по гълъб. Накрая Адриан заповядал да доведат диви волове, вързал за тях мъченика, за да го влачат и разкъсат и така да го умъртвят.

Тогава ангел Господен слязъл от небето, развързал светеца и го грабнал от ръцете на мъчителите. Той го възнесъл на една планина, недалеч от града. В това пустинно място имало много зверове, но свети мъченик Елевтерий възнасял хвала на Господа и живял сред тях, като сред овци. Край него минавали лъвове, мечки се умилквали в нозете му - животните

познавали гласа му, следвали го навред като роби господаря си, служели му и го пазели. Но скоро ловците научили за светеца и вестта стигнала до Адриан. Той пратил воини да го хванат, но когато те го открили, зверовете се втурнали против тях като против врагове на своя господар и едва не ги разкъсали. Блаженият възпрял животните и им заповядал да се върнат в пустинята. А сам с радост тръгнал с воините, сякаш не за наказание, а за пир, и беседвал с тях за Царството Божие и огнената геена, приготвена за идолопоклонниците.

По пътя той ги просветил с Христовото учение и ги кръстил, а заедно с тях кръстил и други повярвали, общо около петстотин души. В Рим го хвърлили на зверовете. Първо пуснали срещу него една лъвица, а после лъв, но те били кротки като овци и започнали да ближат нозете му. И как биха могли да го докоснат, когато по Божия воля в пустинята като на свой господар му служели толкова много зверове? Като видели това, хората викнали:

- Велик е Богът на Елевтерий!

А други порицавали светия, наричали го влѣхва и чародей, но внезапно били застигнати от Божието наказание - някои от тях онемели. Мъчителят не знаел какво повече да стори и наредил да отсекаат главата на светеца. Когато изпълнили заповедта, майката на Елевтерий, Антия, която през цялото време с радост гледала подвига на сина си, прегърнала мъртвото му тяло и започнала да го целува. Тя ликувала и благодаряла на Бога, че кръв от нейната кръв се е проляла за Христа, а после и тя, посечена с меч, паднала над тялото на сина си. Вярващи от Илирик и римляни взели светите тела на Божиите угодници и ги погребали с почести, прославяйки Господа, на Когото слава во веки. Амин.

Тропарь священномученика Елевферия

глас 4

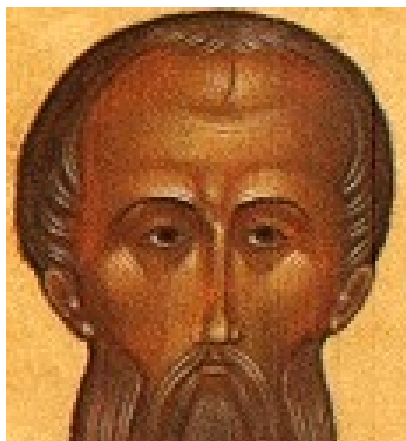
И нравом причастник,/ и престолом наместник апостолом
быв,/ деяние обрел еси, богодухновенне,/ в видения восход,/ сего ради, слово истины исправляя,/ и веры ради пострадал еси даже до крове,/ священномучениче Елевферие,/ моли Христа Бога,/ спастися душам нашим.

Кондак священномученика Елевферия

глас 2

Яко удобрение священников, преподобне,/ и предувещание
страстотерпцев вси восхваляем/ и просим тя,
священномучениче Елевферие: любовью память твою
празднующия/ бед многообразных свободи,// моля непрестанно
о всех нас.

Житие на свети Стефан Изповедник, архиепископ Сурожки († ок. 750 г.)

Преподобният наш отец се родил в Кападокия от родители християни, които го възпитали в добродетел. От ранни години той се отличавал с благонравие и странял от обичайните детски забави. Когато бил на седем години, родителите му го дали да се учи. Той се оказал способен в учението и скоро добре усвоил Божественото Писание. Когато навършил петнадесет години, напуснал отечеството си и отишъл в Цариград, за да завърши образованието си. Това станало при цар Теодосий Адрамитен и свети патриарх Герман. Свети Стефан продължавал да се учи усърдно и като овладял философските науки, надминал мнозина, дори учителите си, така че всички се удивлявали на

неговата премъдрост.

Цариградският патриарх свети Герман научил за Стефан, повикал го и го благословил, а после запитал откъде е родом. Стефан му разказал всичко за живота си. Патриархът го обикнал заради благонравието, премъдростта и смирението му и го оставил да живее при себе си. Блаженият останал няколко години при патриарха, служел на светата църква и живеел във въздържание и с чиста съвест. После тайно от всички напуснал столицата и отишъл в един манастир, приел монашеско пострижение и се подвизавал в добродетели. След време той пожелал безмълвно житие, оставил манастира и намерил уединено и никому неизвестно място. Там живял доста дълго, работейки на Бога в пост и молитви.

През това време се преставил епископът на Сурож и жителите на града отишли в Цариград при светейшия патриарх Герман, за да молят за епископ. Когато започнали да размишляват кого да поставят на тази длъжност, се породило разногласие. Гражданите на Сурож молели царя и патриарха да им даде епископ, който да може добре да управлява църквата, “защото - казвали те - в града ни се умножиха ересите”.

Една нощ, когато свети Герман стоял на молитва, му се явил ангел Господен и казал:

- Утре прати в пустинното място, където живее Божият избраник Стефан. Постави него за епископ на Сурож, защото може добре да се грижи за Христовото стадо и да доведе еретиците в истинската вяра. Бог ме изпраща и при него с повелението утре да не ти се противи в нищо.

- Господарю - казал патриархът, - как ще науча мястото, където живее Божият избраник?

Тогава ангелът взел един от слугите на патриарха, показал му къде се намира светият, а когато се завърнал, слугата разказал за това на патриарха.

При свети Стефан, който по това време в скришното си място се молел на Бога, се явил същият Господен ангел в бели одежди. Стефан се уплашил и в трепет паднал на земята.

Ангелът го взел за ръката, успокоил го и казал:

- Аз съм Господен ангел и съм пратен от Спасителя Христа да ти известя за радостта и заповедта да идеш в град Сурож, за да научиш хората на Христовата вяра. Утре патриархът ще те призове, ще те посвети и ще те изпрати там като архиепископ, а ти не му противоречи, за да не разгневиш Бога.

После му преподал мир и се издигнал на небето.

На следващия ден патриархът пратил със слугата си и двама презвитери и те довели свети Стефан с големи почести.

Когато пристигнал в град Сурож и заел архиепископския престол, свети Стефан започнал да поучава хората в Божественото писание и за пет години кръстил целия град и околностите му.

По това време в Цариград се възцарил Лъв Исавър и повдигнал иконоборството, подучен от двама иудеи. Отначало той заповядал светите икони да бъдат поставяни нависоко и казвал:

- Който е чист, нека ги целува.

После заповядал да вдигат иконите във въздуха, пояснявайки, че не подобава да се приковават към стената. И много друго предприемал окаяният против почитането на светите икони. Свети патриарх Герман много пъти го увещавал да остави злото си начинание и беседвал с него за това въз

основа на свещените книги. Иконоборецът изпаднал в ярост от увещанията му и открито показал гнева, който дотогава криел в сърцето си. Той започнал усилено да гони светите икони, да ги хули и безчести.

После разпратил по целия град и околностите му укази всички да постъпват по същия начин и заявил:

- Ако някой се противи, ще бъде наказан с мъчения и смърт.

В престолния град започнали да предават православните християни на различни мъчения. Злочестивият цар изпратил на заточение патриарх Герман и поставил вместо него Атанасий, родом сириец, който бил негов единомишленик в ереста.

После царят и новият патриарх изпратили свои посланици в Сурож при свети архиепископ Стефан със злочестивата заповед хората да не се покланят на иконите и кръста. Свети Стефан отвърнал на пратениците:

- Няма да допусна моето паство да отстъпи от Христовия закон, не ще послушам повелението нито на царя, нито на окаяния патриарх.

През нощта той отишъл на кораба на пратениците и заедно с тях се отправил в Цариград.

Там свети Стефан облякъл одеждите на своя светителски сан и се явил пред царя. Той го попитал:

- Кой си ти?

Светият отвърнал:

- Аз съм Сурожкият архиепископ Стефан.

- Виждаш ли това събрание, което седи до мен с големи почести? - казал царят. - Те изгориха и посякоха иконите. И ти

ме послушай и ще пребиваваш също в големи почести заедно с нас.

Свети Стефан казал:

- Дори да ме изгориш, да ме разсечеш на части или да ме измъчваш с някакви други мъки, заради иконите и Господния Кръст съм готов да претърпя всичко.

После добавил:

- В книгите намерихме пророчество, че в Цариград ще се появи злочестив цар иконоборец, който ще гори светите икони. Но да не дава Бог това да стане при твоето царуване!

- А какво е името на този цар? - попитал Лъв.

- Името му е Коноп - отвърнал светителят.

Тогава царят казал:

- Справедливо, Стефане, намери името ми, защото родителите ми ме наричаха Коноп.

Тогава светителят казал:

- О, царю! Дано не става това при твоето царуване! Ако извършиш това, ще бъдеш предтеча на антихриста!

Като чул думите му, окаяният цар с желязна ръкавица разбил лицето, устата и зъбите му и викнал:

- Как се осмели да ме наречеш предтеча на антихриста?

И заповядал да хванат светия за косата и брадата, да го бият и влачат по земята. Накрая наредил да го хвърлят в тъмница. А светецът възнасял благодарение на Бога и бил хвърлен в тъмница заедно с други светители. После царят го призовал отново:

- Как Сурожкият епископ се осмели да ме нарича така! - гневял се той. - Доведете го тук с побои.

Светецът и още седем епископи застанали пред царя.

Той взел в ръце икона на Господа, на Пресвета Богородица и на свети Йоан Предтеча и казал на светия:

- Защо ме нарече предтеча на антихриста?

- Защото вършиш делата му - казал свети Стефан. - Вече ти казах това и го повтарям отново.

Тогава царят заплюл иконата, взел да я тъпче и казал:

- Направи същото и ти.

Светият се просълзил и казал:

- Царю, ти си враг Божий, недостоеен за царството! Как не ослепяха безумните ти очи и не изсъхнаха беззаконните ти ръце? Дано Бог по-скоро ти отнеме царството и прекрати живота ти!

Като чул това, царят в гняв заповядал да бият свети Стефан. После наредил да го вържат за опашката на един кон и да го влачат към тъмницата, а светият благодарял на Бога. Всички затворници се молили на Бога и по светите им молитви скоро нечестивият цар умрял и се възцарил синът му Константин Копроним. Съпругата му, която била чувала за добродетелите и чудесата на свети Стефан, го молела да освободи светеца и да му позволи да заеме престола си. По това време царят се сдобил със син и свети Стефан го кръстил. Той наградил светеца с дарове и с големи почести го отпратил при паството му. Добрият пастир отново получил престола си и дълго ръководел повереното му Христово стадо. После, преузнал отхождането си при Бога, поставил на мястото си своя клирик Филарет и се преставил за вечен живот на 15-ия ден от месец

декември.

В Сурож живеел един човек на име Ефрем, сляп от майчина утроба, на когото свети Стефан помагал с храна, питие и дрехи. Като научил за смъртта на своя благодетел, той заплакал и казал:

- Кой ще се грижи сега за мене? Отведете ме да целуна светите му нозе.

И когато го довели при тялото на свети Стефан, той с плач и ридание паднал в нозете му и веднага прогледнал. С това чудо Бог известил, че Неговият угодник е причислен към лика на чудотворците и исповедниците. Светото му тяло с много сълзи и големи почести клириците и гражданите на Сурож предали на погребение, за слава на во веки прославяния и превъзносян от всички Бог. Амин.

Тропарь святителя Стефана исповедника, архиепископа Сурожского

глас 4

Яко святитель со Безплотными единокровитель быв,/ священномучениче Стефане,/ восприем бо Крест яко оружие,/ и став крепко сопротив иконоукорителя и духовборцев,/ не покланяющихся пречистому образу Христа Бога нашего,/ и отсекал еси всяку ересь лукавых. Того ради прием мучения венец,/ избавил еси град твой Сурож от всякия неприязни. И ныне молим тя, святе,/ да избавиши нас от всяких злых искушений, и бед,/ и вечныя муки.

Кондак святителя Стефана исповедника, архиепископа Сурожского

глас 3

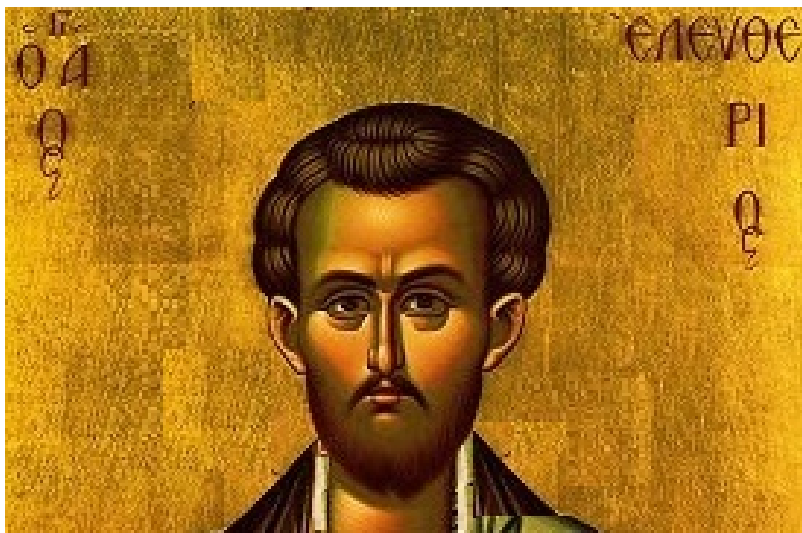
Вышняго силою, священне, укрепився,/ царева низложил еси

иконоборная шатания; днесь Сурожу и нам верным предлежат/
слава и богатство — святые твоя мощи,/ ихже свыше дароносят
Ангельстии чинове,/ песньми и пением славословят тя,/
великий священный Стефане.

**Молитва святителю Стефану исповеднику,
архиепископу Сурожскому**

О, священная главо, крепкий наш молитвенниче и
заступниче, святителю отче Стефане, услыши нас, с верою и
любовию призывающих тя. Поминай нас у Престола
Вседержителя и не престай молиться за нас. Испроси
предстательством твоим у всемилостивейшего Спаса нашего:
мир Церкви Его, пастырем Божиим ревность и силу,
православней стране нашей мир и спасение. Умоли Небесного
Отца всем подати коемуждо благопотребен дар: веру
истинную, надежду твердую, любовь неоскудную, градов
наших утверждение, мира умирение, от глада и губительства
избавление, от нашествия иноплеменников сохранение, юным
благое в вере возрастание, старым и немощным утешение и
укрепление, болящим исцеление, сирым и вдовицам милость и
заступление, бедствующим помощь. Не посрами нас во
уповании нашем, споспешествуй, яко отец чадолюбивый, и нам
понести благое иго Христово во благодушии и терпении и всех
нас упрavi в мире и покаянии непостыдно живот свой
скончати и Царствия Божия наследницы быти, идеже ты ныне
водворяешься со Ангелы и всеми святыми, выну хваля Бога в
Троице славимаго, Отца и Сына и Святаго Духа. Аминь.

**В помет на свети мъченик Елевтерий
Кувикуларий (IV в.)**

Свети Елевтерий Кувикуларий бил родом от Византия и украсил живота си с цветята на благочестието. Той бил възпитан при царския двор и скоро достигнал почетно положение. Превъзхождал всички

по богатство и слава, но въпреки това не се увличал от земната суета. Помнейки за нетленното и вечното, всичко земно приемайки за нищо, Елевтерий можел да каже с думите на псалом: **“един ден в Твоите двори е по-добър от хиляда дни. Желая по-добре да бъда при прага на Божия дом, отколкото да живея в шатрите на нечестието”**. Той обръщал вътрешния си взор към Бога, ежедневно се упражнявал в пеенето на свещени песни и осиявал живота си с всички добродетели. Но врагът - съблазнител на душите, не понесъл това и внушил на един роб да наклевети блажения пред царя.

Робът се явил пред властника и донесъл:

- Моят господар прие кръщение, направи църква и като вярва в Разпнатия, хули царските укази. Той притежава много свещени изображения, извършва служби на християнския Бог и с пост, сълзи и земни поклони изнурява тялото си.

Царят изслушал доноса на роба, разгневил се и повикал Елевтерий. Но когато светият се явил, скрил злобата си и започнал мирна беседа с него:

- Елевтерий! Как стана така, че се отдалечи от нас и ни остави? Защо пренебрегваш любовта ни към придворните

въобще и дори собственото ми внимание към тебе?

Светецът отговорил:

- Царю! Така ме карат да постъпвам различни недъзи на тялото ми.

Царят казал:

- Защо се наслаждаваш сам в имението си от чистия въздух? Не може ли да те посетим и да се насладим заедно с тебе на богатата на селския живот?

Блаженият не обърнал особено внимание на тези думи и не им придал значение. Привечер той заминал за любимото си имение и както обикновено, се затворил в една стая и се предал на богомислие. Когато заспал, насън видял дълбока пропаст, в която слязъл, а в нея прекрасна църква. Обзет от трепет от това видение, на сутринта той отишъл при царя, който отново започнал да го прелъстява с ласкави слова и да се опитва да поколебае вярата му в Христа. Но напразно хабил думите си и безсилен да убеди светеца, заповядал да отсекаат главата му, а тялото да хвърлят на кучетата и птиците. Така блаженият Елевтерий предал духа си на Бога. Захвърленото му тяло взел един християнски свещеник, помазал го с елей и го прикадил с тамян, а после го погребал на едно честно място.

В памет на преподобния Пард отшелник (VI в.)

Свети Пард бил римлянин и като млад се занимавал с превозване на стока. Веднъж той се отправил с камилите си в Иерихон и там отседнал в една странноприемница. По действието на врага на човешкия род и поради недоглеждането на Пард, по Божия промисъл камилата му прегазила едно малко дете и то починало. Това нещастие

много опечалило блажения. Той се оттеглил на планината Арион, приел пострижение и постоянно се съкрушавал и повтарял:

- Погубих едно дете и трябва да бъда осъден като убиец.

Недалеч от мястото, където се заселил, в долината живеел един лъв. Светият ходел в леговището му и дразнел звяра с пръчка, та хищникът да го разкъса. Но лъвът не му причинявал никаква вреда. Тогава старецът видял, че не постига целта си и решил да легне да спи на пътя, по който лъвът ходел да пие вода. Той се надявал, че звярът ще го разкъса, та като пострада тук, да се избави от мъченията за убийството на детето в бъдещия век. Светият така и направил - легнал на пътя, свалил дрехата си и я сложил край себе си. И ето че лъвът, преминавайки по тази пътека, прескочил светеца и отминал, без да го докосне. Тогава старецът разбрал, че Господ му е простил греха и се завърнал в планината, където останал до края на живота си и до смъртта си винаги и за всички бил образец за благонравие.

ЧЕТИ-МИНУТЕ

{{_LINK1_}}